

725.0912

ESTI HÍRLAP
1972 JUN 23

Mi lesz veled, Római?

S. O. S. a partról

Pusztuló kincs • Gondban a gazda
Széles sétány: majd

244

Ismét a szónoki kérdés: „*Mi lesz veled, Római?!*” Ismét, mert hajdan nem múlt el nyár, hogy ki ne tettük volna türelmetlenül a sürgelő, panaszkodó parti beszámoló elé a kérdést. Miként majd háromnegyed század óta az elődök is, hiszen a „pestiek Rivierájáról” a századforduló óta szinte csak panaszt olvashatunk a megsárgult újságlapokból, vagy sok-sok nagyon szép, *valóra nem váltott* tervet, ígéretet. Talán az utolsó egyértelmű dicsőretet *Reza Dezső* írta le a századfordulón: „*Valóban csodálatos adózik az ott járó a székesfőváros mindenre kiterjedő gondosságának, hogy a periferián levő helyet ennyi áldozattal és szeretettel gondozza.*”

Azóta?! Tudjuk, manapság a part csak papíron „üdülőhely” (üdülőhelyi díjat kell fizetni), valójában *porban álló, korhadó, öreg kabinsorok*. De hát ki fehet róla, mit lehetne tenni egy olyan pusztuló kincessel, amellyel kevés nagyváros dicsekedhet, hogy ismét virágozzék és valóban százszázévek üdülő-, pihenőhelye legyen? A kérdést most nem is én tettem fel. A rádió népszerű riportműsora nemrég kétszer is foglalkozott a Rómaival; megtámadva, felelősségre vonva a szerinte egyedül felelős gazdát, a *Sportlétesítmények Vállalatát*. Miért nem építkeznek, s ha épít, miért üdülőszállókat épít?

A vitába nem akarunk beavatkozni. Am valamilyest tisztázni a „római-parti kérdést”: csak egy példa, egyszerű számvetés.

Egy 200 férőhelyes csónakház, öltözőkkel a mai árak mellett 10–11 millióba kerül. Nézzük, mikor térülne meg ez a beruházás, ha a néhány évvel ezelőtti felemelt bérleti díjakkal számolunk. Vegyük a közepes 600 forintos díjat. Ha a csónakház fenntartása teljesen ingyenes lenne, ha semmiféle költséget nem számítanánk ha teljesen ingyen adnák a villanyt, a vizet, ha egy

fillért sem kellene az alkalmazottaknak fizetni, szóval, ha minden-minden ingyen lenne, akkor ez a beruházási összeg körülbelül 80 év múlva térülne meg. Tehát van-e értelme ezután tovább vitázni: miből, hogyan építsen csónakházakat ez a vállalat?

S még egy tény: a római-parti bérletekből a Sportlétesítmények Vállalatának négy és fél millió jövedelme van. A kiadás, az elavult, már lebontásra váró kabinsorok fenntartása, reparálása: 5 és fél millió. De honnan veszi ez a kis vállalat az egymilliószözlönbözetet? Abból a néhány jó létesítményből, amelyet üdülőszállóként működtet. Persze, hogy jobb lenne ezeket az újházakat a régiék helyett *valóban csónakházaknak* használni. De hát ezek a szállók keresik meg azt a szükséges pénzt, amellyel fenntartható a lebontásra megérett, öreg csónakházegyüttes. Lebontani nem lehet, mert újat ki, s miből építene?

Tudni kell még: 1953-tól tizenkét évig ennek a vállalatnak a főváros volt a gazdája. 1957-ben egy általános rendezési terv készült; akkor a Fővárosi Tanács a hozzávaló anyagi alapot elő is teremtette, s ebben az időben *majd 26 milliót rá is költött a partra*. 1965-ben az MTS-hez került a vállalat: viharos vitákat is kavart — a Sporthivatal hogyan is tudná fejleszteni a partot? —, de ne támasszuk fel ismét az elcsendesedett régi vitát. Még azt is közöljük: a kis vállalat állami dotációjára megszűnt.

Hát akkor? Mit lehet tenni? A Sportlétesítmények Vállalatának új igazgatója azt mondja: talán, mint a balatoni, ráckevei intéző bizottság, a part ügyének felkarolására hasonló *társadalmi bizottságot* kellene létrehozni.

Nem tudom a megoldást, de a való helyzetet meg kell mondani. A Fővárosi Tanács városrendezési és építészeti főosztályának a vezetőjétől, *Heintz Mihálytól* is megkérdeztem: őszintén, mi lesz a parttal, mit várhatunk?

A tanács jelenleg csak a területbiztosítást, a tervezést tudja vállalni. De a kivitelezés?! *A minőségi ugrást majd — mondta Heintz Mihály — a békásmegyeri lakótelep építésétől várhatjuk*. Megoldódik így majd a csatornázás. A vízügyi szervek is sokat segíthetnek, mert tudni kell: nincs „bevéde” a Római, *árterületen fekszik*. A tervek a szabályozásra elkészültek, de ezek nem 5–10, hanem 400–500 milliós nagyságrendű beruházást igényelnek. Ígéret van rá, hogy ezt az ágat kotorják, s a meder szélén árvízvédelmi töltést építenek; ezzel majd — *majd!* — megépülhet a valóban szép, széles parti sétány.

Kőbányai György